

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า หลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือครูวิชาคณิตศาสตร์ (ค312) เอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งได้ขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย และสร้างเครื่องมือวิจัย

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย

ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีทั้งหมด 8 กลุ่มโรงเรียน โดยสุ่มมากลุ่มละ 1 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน

2. สุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มาโรงเรียนละ 1 ห้อง ได้ตัวอย่างประชากร 365 คน แสดงได้ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรตามกลุ่มโรงเรียนที่สุ่มได้

กลุ่มที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
1	เบญจมราชาลัย	46
2	เทพศิรินทร์	56
3	ฤทธิยะวรรณาลัย	46
4	จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	45
5	มัธยมวัดบึงทองหลาง	41
6	วัดนายโรง	44
7	บางปะกอกวิทยาคม	49
8	ไชยฉิมพลีวิทยาคม	38
	รวม	365

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

1. แบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2 สร้างข้อความโดยศึกษาแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเองของปีเตอร์ ลัวสเตอร์ (Peter Lauster อ้างถึงใน วุฒิสกลเกียรติ 2526: 49-58) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของวินัย ธรรมศิลป์ (2527: 109-115) และทัศนิตา ระเบียบดี (2529: 61-67) ลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเองที่แสดงออกมีดังนี้ คือ

ก. มีจิตใจมั่นคง ได้แก่

- 1) ไม่เชื่อโดยไร้เหตุผล
- 2) ไม่หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์
- 3) ไม่หงุดหงิดวิตกกังวล
- 4) ไม่ทำตามความคิดเห็นของผู้อื่นง่าย ๆ
- 5) เชื่อว่าตนจะประสบความสำเร็จ

ข. กล้าแสดงออก ได้แก่

- 1) ตอบคำถามครุ่นด้วยความแน่ใจไม่ลังเล
- 2) ชักถามในสิ่งที่ตนยังไม่เข้าใจ
- 3) พูด บรรยาย อธิบาย เล่าเรื่องหน้าชั้นโดยไม่รีรอ
- 4) แสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผล
- 5) ต้องการทำอะไรด้วยตนเอง
- 6) มีความกระตือรือร้น ไม่สะทกสะท้านต่อเหตุการณ์และบุคคล
- 7) ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่าหวาดผวา
- 8) สบตาครูและบุคคลอื่น ๆ ในขณะที่พูดหรือตอบคำถาม

ค. กล้าตัดสินใจ

- 1) ตัดสินใจโดยไม่ลังเล
- 2) ตัดสินใจด้วยตัวเอง ไม่พึ่งพาความคิดเห็นของคนอื่น
- 3) รอบคอบมีแผนงาน
- 4) แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- 5) กล้าเสี่ยง
- 6) สนุกต่อการตัดสินใจ และวางแผน

ง. กล้าเผชิญความจริง

- 1) ไม่หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เป็นปัญหา
- 2) พอใจในสภาพของตนไม่มีบมด้อย
- 3) พอใจในงานที่ทำ และสังคมที่ตนอยู่
- 4) รับผิดชอบในผลงานของตน
- 5) มานะ พยายาม อดทน

จ. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- 1) หาแนวทางเป็นของตนเอง
- 2) ชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- 3) พอใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 4) รักความเป็นอิสระ

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเองฉบับนี้

โดยแบ่งข้อความที่วัดเป็น 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ด้านละ 15 ข้อความ รวมเป็น 75 ข้อความ

ลักษณะของแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองมาก	ให้ 2 คะแนน
ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง	ให้ 1 คะแนน
ตัวเลือกที่แสดงว่ามีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยถึงน้อยที่สุด	ให้ 0 คะแนน

1.3 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเองฉบับนี้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและทางจิตวิทยา รวม 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก.) เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยจะตัดข้อความของแบบทดสอบความเชื่อมั่นในตนเองออกโดยมีเกณฑ์ในการตัดสิน ดังนี้คือ

ก. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านเห็นว่า "ควรปรับปรุง" โดยให้เหตุผลว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับด้านที่วัด

ข. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน หรือมากกว่า 2 ท่าน เห็นว่า "ควรปรับปรุง"

ค. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ไม่แสดงความเห็นใดๆ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ก. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านเห็นว่า "ควรปรับปรุง" โดยให้เหตุผลว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับด้านที่วัด ผู้วิจัยได้ตัดข้อความนั้นออก ซึ่งมีทั้งหมด 5 ข้อ

ข. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านหรือมากกว่า 2 ท่าน เห็นว่า "ควรปรับปรุง" ผู้วิจัยได้ตัดข้อความนั้นออก ซึ่งมีทั้งหมด 11 ข้อ

ค. ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านไม่แสดงความเห็นใดๆ ผู้วิจัยได้ตัดข้อความนั้นออก ซึ่งมีทั้งหมด 1 ข้อ

รวมข้อความที่ผู้วิจัยตัดออกไปทั้งสิ้น 17 ข้อ และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่ใช้ได้ทั้งสิ้น 58 ข้อ ดังนี้

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านจิตใจมั่นคง จำนวน 12 ข้อ

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าแสดงออก จำนวน 13 ข้อ

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าตัดสินใจ จำนวน 12 ข้อ

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าเผชิญความจริง จำนวน 11 ข้อ

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ

1.4 นำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อความที่ใช้ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควรว่า ควรตัดข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองในด้านเดียวกันออกบางข้อ เพื่อให้ได้จำนวนข้อความของแบบทดสอบที่เหมาะสม พร้อมทั้งแก้ไขภาษา ดังนั้นผู้วิจัยได้ตัดข้อความบางข้อความที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าควรตัดออกไป ซึ่งมีทั้งหมด 9 ข้อ และเหลือข้อความที่ใช้ได้ 49 ข้อ ผู้วิจัยได้นำมาเรียงลำดับข้อใหม่ดังนี้

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านจิตใจมั่นคง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-9

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าแสดงออก จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10-21

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าตัดสินใจ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22-32

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านกล้าเผชิญความจริง จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 33-41

ข้อความที่เป็นการวัดความเชื่อมั่นในตนเองด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 42-49

1.5 นำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเองจำนวน 49 ข้อ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลาดปลาเค้าวิทยาคม ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 50 คน แล้วหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.82

1.6 นำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเทคนิคการวัดผล และการประเมินผล การเขียนข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบจากหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแบบทดสอบต่างๆ

2.2 ศึกษาคู่มือครูวิชาคณิตศาสตร์ (ค 312) แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร การแยกตัวประกอบของพหุนาม และสมการกำลังสอง แล้วสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตามจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์

2.3 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร การแยกตัวประกอบของพหุนาม และสมการกำลังสอง ในคณิตศาสตร์ ค 312 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านคือ ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์ จำนวน 80 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

2.4 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อสอบหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแล้ว เป็นดังนี้

ก. ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ไม่เห็นด้วย โดยแสดงความเห็นว่า ไม่ตรงกับเนื้อหาหรือเกินหลักสูตร ผู้วิจัยจะตัดข้อนั้นออก

ข. แก้ไขภาษาของข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ซึ่งปรากฏผลดังนี้คือ

ก. ข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ไม่เห็นด้วย โดยแสดงความเห็นว่า ไม่ตรงกับเนื้อหาหรือเกินหลักสูตร ผู้วิจัยได้ตัดออก ซึ่งมีทั้งหมด 6 ข้อ เหลือข้อสอบที่ใช้ได้ 74 ข้อ

ข. แก้ไขภาษาของข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสม

ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 9 ข้อ

จากนั้นผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับข้อสอบใหม่ โดยเรียงตามเนื้อหาจากง่ายไปยาก จำนวนทั้งสิ้น 74 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 52 คน และนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนแต่ละข้อโดยให้คะแนนดังนี้ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.6 นำผลการตรวจแบบทดสอบในข้อ 2.5 มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกข้อสอบดังนี้ ค่าความเที่ยงต้องไม่น้อยกว่า 0.6 ค่าความยากง่ายมีค่าตั้งแต่ 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ได้จำนวน 49 ข้อ และมีค่าความเที่ยง 0.82

2.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้จากข้อ 2.6 ไปทดลองใช้อีกครั้งหนึ่ง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสารวิทยา จำนวน 52 คน ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร และไม่ใช่นักเรียนที่ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ครั้งแรก นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนด้วยวิธีการเช่นเดียวกับข้อ 2.5

2.8 นำผลการตรวจแบบทดสอบในข้อ 2.7 มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนกและค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร K.R-20 ของ Kuder Richardson ซึ่งได้ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.21-0.79 ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23-0.54 และค่าความเที่ยง 0.83 รวมจำนวน 34 ข้อ

2.9 นำแบบทดสอบจำนวน 34 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย 0.21-0.79 และค่าอำนาจจำแนก 0.23-0.54 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปติดต่อหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนเป็นตัวอย่างประชากรเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย และนัดหมายวัน เวลา ในการสอบ
2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ค 312 และแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง ไปให้นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรที่สุ่มไว้ได้ด้วยตนเอง โดยนักเรียน 1 คน ทำแบบทดสอบ 2 ชุด ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อใช้ในการแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ
4. นำแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองแต่ละด้าน เพื่อประเมินว่านักเรียนแต่ละคนมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับใด

เกณฑ์การประเมินระดับความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นดังนี้

คะแนนรวมที่อยู่ในช่วง	66-98	จัดว่าเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากที่สุด
คะแนนรวมที่อยู่ในช่วง	33-65	จัดว่าเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองปานกลาง
คะแนนรวมที่อยู่ในช่วง	0-32	จัดว่าเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยถึงน้อยที่สุด

การตรวจแบบทดสอบเพื่อแยกกลุ่มนักเรียนตามระดับความเชื่อมั่นในตนเองได้ผลดังนี้ จำนวนข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบทั้งหมด 365 ชุด เป็นแบบทดสอบที่ไม่สมบูรณ์ 13 ชุด เหลือข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ 352 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำ โดยนำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนมาเรียง จากน้อยไปมาก นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง 31% เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ 31% เป็น กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่ ได้คะแนนปานกลาง 38% เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ปานกลาง (สวัสดี ประทุมราช 2528; 222) และหาความถี่และร้อยละของ นักเรียนที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองแต่ละด้าน แยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนคณิตศาสตร์สูง ปานกลาง และต่ำ

2. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเอง ต่างกัน

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยมีระดับความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวแปรอิสระ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวแปรตาม

4. เมื่อพบความแตกต่างในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_j}{S^2_x} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ

S^2_j แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S^2_x แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

(ระบอง กรรณสูต 2525: 52)

2. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (K.R.20)

$$\gamma_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2_x} \right]$$

เมื่อ γ_{tt} แทน ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของคนที่ยอมรับในแต่ละข้อได้ถูกต้อง

q แทน สัดส่วนของคนที่ยอมรับในแต่ละข้อผิด ($q=1-p$)

S^2_x แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของผู้เข้าสอบทั้งหมด

$$S^2_x = \frac{\sum x^2}{N} - \left[\frac{\sum x}{N} \right]^2$$

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

(ระบอง กรรณสูต 2525: 46)

3. การคำนวณหาค่าความยากง่าย (P) อำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R_u + R_l}{T}$$

$$D = \frac{R_u - R_l}{\frac{T}{2}}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่าย
	D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	R_u	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	R_l	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	T	แทน	จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์

(Gronlund 1981: 258-259)

4. หาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองแต่ละระดับ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองแต่ละระดับ}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$$

5. หาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

(Ferguson 1981: 47)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2/n}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้สูตร

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	SS _b	J-1	SS _b /J-1	MS _b /MS _w
ภายในกลุ่ม	SS _w	N-J	SS _w /N-J	
รวม	SS _t	N-1		

$$\text{เมื่อ } SS_b = \sum_j \frac{(\sum_i x_{ij})^2}{n_j} - \frac{(\sum_j \sum_i x_{ij})^2}{N}$$

$$SS_w = \sum_j \sum_i x_{ij}^2 - \frac{\sum_j (\sum_i x_{ij})^2}{N}$$

$$SS_t = \sum_j \sum_i x_{ij}^2 - \frac{(\sum_j \sum_i x_{ij})^2}{N}$$

n_j แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

J แทน จำนวนกลุ่ม

N แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมด

(บุญเรียง ขจรศิลป์ 2525: 23-24)

7. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Method) ใช้สูตร

$$S = \frac{|\bar{X}_1 - \bar{X}_2|}{\sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

โดยค่าวิกฤติ คำนวณจาก

$$S_\alpha = \sqrt{(k-1) F_{\alpha(1), (k-1)(n-k)}}$$

เมื่อ \bar{X} แทน มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่ม

$(k-1)$ แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

n แทน จำนวนตัวอย่างประชากร

(Zar 1974: 159)